Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Змагатимеш до поширення слави, багатства й простору Української Держави.
10 точка Декалогу українського націоналіста

№ 14 (276)
29 квітня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЖИТТЯ «ПРОСВІТИ»

ЗАДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ

Відбулася сесія Головної ради «Просвіти». Вона націлила просвітян на подальшу активну роботу задля української справи. Також сесія ухвалила низку рішень, які покликані активізувати й оновити діяльність найстарішої української громадської організації, яка завжди була в обороні українства.

Від Івано-Франківщини в роботі сесії взяв участь і виступив голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький, а також голова Коломийського раймісько6'єднання «Просвіти» Василь Глаголюк. Степан Васильович висловив думку, що, враховуючи наступ антиукраїнських сил, «Просвіта» нині потрібна більше ніж коли, бо люди сприймають її переважно позитивно, на відміну від партій, оскільки партії більше роз'єднують людей, а наша організація об'єднує. Але її потрібно модернізувати й використовувати новітні технології. Слід створити робочу групу на чолі з головою товариства і напрацювати нову концепцію, організувати чітку систему з інформаційним центром в Інтернеті.

С. Волковецький ознайомив присутніх із розробленою концепцією «Просвіти» в кожному селі, трудових колективах міста, яка передбачає наявність міцного просвітянського ядра, куди б входили представники інтеліґенції, духовенства, влади, активні громадяни. Він наголосив, що у теперішній політичній ситуації «Просвіта» повинна активізуватися, незмінно відстоюючи національні цінності, використовуючи всі законні можливості, включаючи громадський спротив антиукраїнським силам.

УХВАЛА № 1

сесії Головної ради ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка

16 квітня 2010 р. м. Київ

Виходячи з нової політичної ситуації, Головна рада ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка

УХВАЛЮЄ:

1. Головам обласних об'єднань «Просвіти» скеровувати роботу облоб'єднань на виконання статутних завдань товариства; зосередити зусилля всіх просвітян на об'єднання національно-демократичних сил України у боротьбі за утвердження української державності. З цією метою створити реґіональні програми.

2. Створити робочу групу з розробки програми діяльності «Просвіти» у нових політичних умовах.

3. Започаткувати в областях України, містах Києві та Севастополі, АР Крим серію круглих столів на постійній основі проти зросійщення та спроби дегероїзації українських політичних провідників. Продовжити заходи проти українофобської діяльності Дмитра Табачника й недопущення реабілітації ката українського народу Сталіна і засудити позицію В. Семиноженка щодо цього питання.

4. Обласним, міським та районним об'єднанням створити власні електронні адреси в Інтернеті.

5. 22 травня 2010 р. усім облоб'єднанням узяти участь у широкомасштабній акції «Захистимо Україну».

6. Активізувати роботу з проведення спільних міжобласних просвітянських заходів.

7. Головам облоб'єднань додатково організувати передплату по 200 примірників газети «Слово Просвіти».

8. Звернутися до міністра культури і туризму України з проханням відновити видання газети «Кримська світлиця» у попередньому форматі.

УХВАЛА № 2

сесії Головної ради ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка

16 квітня 2010 р. м. Київ

Національна школа і вищі школи України як ніколи потребують ґрунтовного об'єктивного підручника «Історія України». На жаль, за роки незалежності він так і не з'явився. Безліч посібників і підручників, виданих в університетських центрах України, калькують курс «Короткого курсу історії ВКП (б)» та підкоректовані історичні нариси останніх часів СРСР.

Нині суспільству нав'язують думку, що об'єктивно викласти складну і трагічну історію України можуть тільки підручники, які написали фахівці з РФ.

Чітко простежується мета викинути з історії України українське наповнення і передусім замовчати або спаплюжити український національно-визвольний рух, боротьбу за здобуття й утвердження української державності, назвати українців колабораціоністами, які не мали й не мають провідників.

Серед тих, хто активно пропаґує ці питання, – українські історики Наталія Яковенко, Петро Толочко, Дмитро Табачник та інституції, які вони очолюють.

УХВАЛИЛИ:

Засудити спроби окремих істориків України створити підручник «Історія України» спільно з фахівцями Російської Федерації, в яких вихолощують правдиву історію України.

Ухвалюється одностайно.

ТЕМА ДНЯ

НІ – НАЦІОНАЛЬНІЙ ЗРАДІ!

Незважаючи на спротив опозиції і застереження профільних комітетів, Верховна Рада (в цьому випадку її радше можна назвати «державною зрадою») таки ратифікувала підписану В. Януковичем і Д. Медведєвим у Харкові угоду між Україною і Росією про продовження базування Чорноморського флоту Росії у Криму ще на 25 років – до 2042 року.

Отож наш суверенітет нібито обміняли на газ, вирішивши долю майбутніх поколінь українців. Чи мають право – моральне, конституційне і всяке інше – нинішні чільники вирішувати долю наших дітей, онуків і правнуків, роблячи їх заручниками ницої антиукраїнської політики? Це вже тема окремої розмови. Але чи була такою єдиною і згуртованою опозиція, яка намагалась протистояти антидержавній зраді? Далеко не потрібно, як кажуть, ходити.

В суботу мала відбутися позачергова сесія обласної ради, здавалося б, найпатріотичнішого реґіону. А депутати, зрозуміло, представляють своїх виборців. Але у сесійній залі заледве назбиралось 52 народних обранці й замість сесії довелося провести депутатські збори з обговорення проекту звернення обласної ради до вищих чільниів країни щодо недопустимості продовження базування ЧФ Росії на українській землі.

А тим часом перед адмінбудинком зібрались активісти громадських організацій і політичних партій – ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, КУН, ВО «Свобода», «Батьківщина», УНП, НРУ, УРП «Собор» та інших. Голова облради Ігор Олійник ознайомив учасників протестного віча «Ні – національній зраді!» з текстом звернення до чільників держави, Конституційного Суду, Ґенпрокуратури, Служби Безпеки України щодо підписаної у Харкові угоди.

«З юридичної точки зору ця угода є актом ганебної зради державних інтересів, під загрозу реально поставлені наш суверенітет, територіальна цілісність і саме майбутнє України, – наголосив голова ОО ВУТ «Просвіта» Надзвичайний і Повноважний Посол Степан Волковецький. – Нині у світі немає жодного прикладу, аби заради сумнівних економічних вигод здавали території країн. Але ми повинні чітко усвідомлювати, що водночас іде жорстокий шалений наступ на нашу духовність, мову, культуру, традиції і звичаї, фальсифікується наша історія, національно-визвольна боротьба ОУН–УПА, повертається радянщина з усіма її атрибутами. І, щоб не втратити майбутнього, ми зобов'язані вже сьогодні стати на захист України…»

Лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка Степан Пушик, відомі в краї діячі Ольґа Бабій, Богдан Борович, Олександр Сич, Уляна Скальська, Зіновій Остап'як, Олександра Мечева та інші наголошували, що підписана угода порушує Конституцію України, а саме перебування чужої військової бази несе загрозу суверенітету нашої держави. Йшлося про вимогу негайно розпочати процедуру імпічменту Президента В. Януковичу за порушення Присяги і Конституції, зокрема, її статті 17. Промовці нагадали, що саме у Харкові майже сто років тому московські більшовики утворили радянську владу в Україні і звідтіль почалася наша Голгофа. Борімося, аби нова угода не повела українців на нову Голгофу, заявляли промовці. Прозвучала думка щодо розпуску обласної ради як такої, що віднині не має права представляти інтереси краян.

А тим часом у понеділок була здійснена ще одна спроба провести позачергову сесію обласної ради. Але, як і в суботу, кворуму не було. Більшість депутатів, які так часто рвуть на собі вишиванки нібито задля захисту національних інтересів, коли справді над нашою державністю нависла загроза, свій особистий інтерес поставили вище. А відверто, патріоти своєї кишені просто виявилися боягузами. Отакі-то у нас народні оборонці. А оскільки маємо майже фронтальне протистояння, то запитаю: чи пішли б ви з ними у розвідку? А втім, не сьогодні-завтра – вибори. І вони знову без докорів сумління відчайдушно кинуться здобувати депутатські мандати. Не забуваймо про це.

Богдан ВІВЧАР

СВІЙ ДО СВОГО…

ПРИЙМЕМО ЗАПОРІЖЦІВ

Запорізьке обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка звернулося до Івано-Франківської обласної «Просвіти» з проханням посприяти у проведенні концертів хору Запорізької «Просвіти» «Запорізькі козаки» у нашому реґіоні. В репертуарі колективу є цікаві маловідомі пісні на козацьку тематику.

Концерти проводяться з метою налагодження культурних зв'язків між нашими реґіонами, популяризації української пісні, розвитку хорового мистецтва, збору коштів на розвиток Запорізької обласної «Просвіти», створення Українського дому в місті Запоріжжя, видавничу діяльність та розвиток просвітянського хору «Запорізькі козаки» (пошиття костюмів, виготовлення сценічних атрибутів).

Сьогодні важко відстоювати українські цінності у славетному Запорізькому краї, але навколо «Просвіти» об'єднується більшість національно-демократичних сил області. Тож просвітяни докладають зусилля і роблять все можливе для того, щоб Запоріжжя було українське, як сьогодні, так і в майбутньому.

Запорізьке обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка сподівається на співпрацю та нашу прихильність до їхнього колективу.

P. S. Прохання до всіх голів райміськоб'єднань, первинних осередків сіл, установ та організацій, активістів «Просвіти» запрошувати виступати хор Запорізької «Просвіти». **Інформацію подавати в Івано-Франківську обласну «Просвіту»** (тел. (0342) 75-05-86).

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

АКЦЕНТ

ЧИЮ «ПОБЄДУ» СВЯТКУЄМО, УКРАЇНЦІ?..

Наприкінці минулого року депутати Луганської обласної ради, зрозуміло, на «общєпонятном», ухвалили «обращєніє» до всього депутатського корпусу країни з приводу відзначення «знамєнатєльной дати – 65 годовщіни Побєди в Вєлікой Отєчєствєнной войнє». Що ж, заклик ушанувати ветеранів війни, наймолодошому з яких щонайменше 83 роки (бо молодших не може бути, окрім ветеранів НКВД), наш громадянський обов'язок. Маємо згадати всіх убієнних у тій жорстокій і несправедливій бойні двох диктаторських тоталітарних режимів за володіння світом (і Україною насамперед) та встановлення своїх порядків. І українці у ній понесли найчисельніші жертви.

Здавалося б, саме цим і мали б перейматися депутати. Та ба, їх найбільше хвилює інше: «спроби фальсифікувати історію», а фактично спроби написати правдиву історію України. А ще – «героїзація колабораціоністів із ОУН–УПА» (ніби не Сталін і не Гітлер благословляли пакт Ріббентропа–Молотова, не Берія і не Мюллер підписували Генеральну декларацію співробітництва НКВД і ґестапо), пропаґанда нацизму і фашизму (ніби не цим займається сумновідомий «Русскій фронт» депутата Маркова в Одесі і їм подібні «блоки»і «фронти» в Криму та інших реґіонах держави).

Читаєш і дивуєшся: за кого нас мають, українці? За Іванів, які не пам'ятають свого роду? Якщо депутати Луганської облради його не пам'ятають, бо їхніх предків завезли з усієї Росії після голодомору 1932–1933 років, а може, навпаки – добре пам'ятають і їх не болить український біль, то рана, нанесена українській душі окупантами, ятрить і не гоїться. А втім відповідь їм дає наш автор, дослідник історії, полковник, член Спілки офіцерів України **Ярослав Оленчук.**

Богдан ВІВЧАР

ПОВТОРЕННЯ ІСТОРІЇ...

Після Переяславської угоди 1654 року з Богданом Хмельницьким цар Олексій розмістив у ряді міст України ґарнізони московських військ, чого Переяславська угода не передбачала. Це порушення підписаної перед тим угоди поклало початок окупації України Московщиною.

9 травня у Києві має відбутися парад військ з нагоди річниці Перемоги над віссю Берлін–Рим–Токіо. У цьому параді візьмуть участь російські військові сили.

Скільки саме?

Рій? Сотня? Курінь? Полк? Дивізія? Корпус? Армія?

Очевидно, що не рій, ані сотня, ані курінь.

Які саме війська?

Піхота? Кавалерія? Танки? Авіація? Ракетна техніка?

Очевидно, що не тільки піхота. Бо що це за парад Перемоги без танків, без авіації та й без ракетної техніки?

Для того, щоб брати участь у параді, треба цим військам прибути в Україну заздалегідь. Тобто, ще до 9 травня. Потрібно приготувати цим гостям вільні казарми для рядових солдат і квартири або готельні номери для офіцерів, оркестрантів, преси, для депутатів Думи, сенату, для президента і прем'єра Росії. Гостей буде й буде. Мало не пів-Москви.

Цей процес підготовки уже йде.

Накреслено величезну демонстрацію єдності та дружби двох братніх... пробачте, одного-єдиного народу, бо українського народу, згідно з Денікіним, не існує. Існує один-єдиний та неділимий нарід – роси. А українці серед росів – тільки-но малороси.

То ця вся гучна кампанія для святкування дня Перемоги?

Щось не дуже у це віриться. Сумніви обсідають голову. Дуже вже Медвєдів та Путін люблять Україну – лягають спати і прокидаються з думкою про Україну – щоб отак заради одного дня свята робити таку демонстрацію «голодоморної дружби». А Янукович обіцяє саме під цей день позбавити звання Героя України Степана Бандеру.

Щось у цих заходах пахне смаленим.

І разом із сумнівами виринають запитання:

1. Чи покинуть Україну всі московські війська після Дня Перемоги, чи лишаться там і далі гостями Президента, як це було у XVII ст. після Переяславської угоди?

2. Що робитиме Президент Янукович у разі, як трапляться якісь ворожі акції щодо присутності чужого війська на території суверенної України, маючи право оголошувати надзвичайний стан у державі?

3. Чи думав Віктор Ющенко про реальність мирної окупації України, коли закликав виборців голосувати на президентських виборах проти всіх чи зовсім не йти на вибори?

4. Чи передбачав Єжи Бузек такий сценарій розвитку подій, коли, запрошуючи Україну до Європейського Союзу, закликав Віктора Януковича позбавити Степана Бандеру звання Героя України?

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ПРАВДА, ЯКОЮ ВОНА Є...

ВІДПОВІДЬ НА ЗВЕРНЕННЯ ДЕПУТАТІВ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

1. Ми підтримуємо ваше звернення стосовно 65-ї річниці Другої світової війни. Шануємо й поважаємо учасників цієї страшної бойні, яку організували й розпочали два диктатори – союзники Гітлер і Сталін – за переділ світу у своїх інтересах.

2. Нас, українців, як бездержавну націю одягали в уніформи різних армій і змушували воювати за чужі інтереси.

Мільйони українців служили в Червоній армії, у збройних силах Польщі, Чехословаччини, Румунії, США, Канади, Франції, Німеччини... Така доля бездержавного народу. Як тепер стало відомо, на боці Гітлера і його армії служило близько двох мільйонів громадян колишнього Радянського Союзу. Була армія генерала Власова, Донський і Кубанський козачий корпуси, національні формування поневолених народів Прибалтики, Кавказу, була Дивізія «Галичина». Історію не потрібно переписувати, а подати такою, як вона була. До якої війни зарахувати українців, які служили в різних арміях і брали участь у Другій світовій війні? Тільки у корпусі польського генерала Андерса служило понад шість тисяч українців. Значна частина їх загинула в бою і похоронена в італійському місті Монте-Кассіно.

Стосовно Дивізії «Галичина». У другій половині 1943 року уже всім, вибачте за слово, йолопам і дурням, було відомо, що гітлерівська Німеччина і її союзники війну програють. Українські патріоти думали, що Англія, Америка та Франція після перемоги у війні не пустять Сталіна в Європу і Дивізія «Галичина» стане зародком нової української армії, як це було у 1918 році з Українськими січовими стрільцями після розвалу Австро-Угорської імперії. Степан Бандера і його прихильники були проти формування Дивізії «Галичина», щоб українців не називали колаборантами.

Спочатку німці планували скерувати Дивізію в Карпати (поблизу Коломиї), але боялися, що вона перейде на бік УПА, тому кинули її у бій під Бродами. Гадали, що після війни Америка, Англія та Франція не допустять Сталіна в Європу. Цієї думки дотримувалась після війни й УПА. Таку ідею підсилив прем'єр-міністр Англії В. Черчілль у відомій промові у Фултоні. Багато людей у Європі, як це не парадоксально звучить, чекали нової війни проти Радянського Союзу. Про можливість Третьої світової війни багато писали в газетах, але не так сталося, як гадалося. Всі ми повинні знати, що фашистська й комуністична ідеології ленінсько-сталінського зразка – тотожні й засуджені міжнародним співтовариством. З цього приводу готується новий Нюрнберзький процес.

3. Ми повинні також знати, що Україна була завойована більшовицькою Росією. Як відомо, 22 січня 1918 року Четвертим універсалом Центральної Ради Україна проголошена незалежною державою. Після багатолітньої війни з більшовицькою Росією і панською Польщею Україна втратила свою незалежність. Юридично це сталося 22 листопада 1920 року, коли після тривалих і кровопролитних боїв останній козак Української Народної Республіки перейшов річку Збруч поблизу міста Підволочиськ Тернопільської області на окуповану поляками територію Галичини.

У нас своя історія, як у кожного народу, й наш родовід іде ще від Київської Русі, а далі була Галицько-Волинська держава, довгий період гетьмансько-козацької держави, який закінчився остаточним зруйнуванням Запорізької Січі російськими військами з наказу Катерини II 1775 року. З того часу була введена московська форма правління і встановлене до того часу нечуване в Україні жорстоке кріпосне право російського зразка.

4. Треба наголосити, що для нас, українців, Друга світова війна почалася в березні 1939 року, а не, як написано в підручниках, 1 вересня 1939 року. Україна першою зазнала удару держав фашистського блоку, коли 17 березня 1939 року Угорщина, союзник Гітлера, напала на молоду незалежну Карпатську Україну, яка мала всі атрибути незалежної держави: Президент Авґустин Волошин, збройні сили (Карпатська Січ), а також свій парламент і всі необхідні органи влади. Сталін як прихильник Гітлера був також противником Карпатської України і заявив: «Хотят к моське присоединить слона».

Проти Карпатської України виступила й Польща, пославши туди понад п'ятсот вояків, які групами по 30–40 осіб напали з тилу на молоду державу. Як це не парадоксально звучить, поляки на той час стали союзником фашистської Німеччини і хортистської Угорщини і за це вони одержали при розподілі Чехословаччини так звану Тешінську область. «Бідні» поляки ще не знали, що через півроку вони будуть розділені між Німеччиною і Радянським Союзом. Сталін боявся, що незалежна Карпатська Україна може вплинути на події у великій Україні.

Після тривалих кровопролитних боїв, які набрали партизанського характеру, залишки карпатських січовиків у кінці вересня 1939 року перейшли на окуповану Радянським Союзом територію Галичини, і тут же були арештовані й заслані в концтабори за нелеґальний перехід кордону (їх було близько 30 000 осіб). Такі країни, як Бельґія, Голландія, Юґославія – набагато сильніші від Карпатської України – здалися на милість Гітлера, без бою, наступного ж дня.

Коли в 1943 році сформували чехословацький корпус генерала Л. Свободи із 22 000 вояків, то 15 000 були закарпатськими українцями.

Ще раз наголошуємо на тому, що у нас своя власна історія, і на неї треба дивитись українськими очима з точки зору нашої державності. Бездержавна нація не має жодних перспектив для існування й політичного розвитку.

5. Червона армія за п'ять місяців панічного відступу опинилася на межі цілковитого розгрому. Це був результат бездарного військового командування і втрати управління військами. У перші дні війни Сталін з переляку впав у прострацію і майже на місяць відійшов від державного керівництва. Причиною такого панічного відступу Червоної армії були репресії вищого командного складу. Розстріляли понад 20 000 офіцерів, у тому числі трьох маршалів (Тухачевського, Блюхера і Єгорова). Таким чином, армія була знекровлена й деморалізована ще перед війною. Крім того, червоноармійці пам'ятали голодомори 1921 і 1932–1933 років, насильницьку колективізацію і масове знищення інтеліґенції у 1937–1939 роках. Тому воювати й захищати таку «батьківщину» в 1941 році особливого бажання не мали.

До кінця 1941 року в німецький полон потрапило близько двох мільйонів осіб (такої масової здачі в полон не знала жодна армія світу). При відступі з України НКВД і поплічники знищили десятки тисяч українських патріотів, як правило, невинних людей. Тільки тепер стали відомі Дем'янів Лаз, Львівська і Луцька тюрми, Биківня Київської області й масові вбивства невинних людей у Вінницькій області, захоронення яких були відкриті в 1943 році під час німецької окупації. Про це знятий документальний фільм. Крім того, сотні розстріляних людей у великих і малих містах України. За великим рахунком репресії в Радянському Союзі не припинялись ніколи й мали постійний і системний характер. У 1937 році в Карелії, в урочищі Сандармох, на честь 20-ї річниці Жовтневого перевороту, розстріляли понад 1100 українських письменників, учених, діячів культури. Керував цією трагічною акцією капітан НКВД Матвеєв.

6. Спочатку українці прихильно зустрічали німецьку армію, думали, що вона принесе звільнення від більшовицького терору, але за якийсь час німці показали себе такими ж окупантами, як і радянська влада.

У 1942 році Україна була окупована німецькими військами, мало хто вірив у перемогу Москви у війні. Тому для захисту свого народу восени 1942-го була створена УПА. Її перші підрозділи були організовані на Волині. УПА змушена захищати народ від німецьких окупантів, не маючи жодної зовнішньої підтримки як, скажімо, партизани Польщі, Юґославії і Радянського Союзу. УПА опиралася тільки на велику підтримку власного народу. Вона мала свій штаб, головне командування, військові статути, військову присягу і свої нагороди. В УПА служило багато представників інших народів, у тому числі росіяни, євреї і інші. Існували окремі національні підрозділи із поневолених народів Радянського Союзу. Багато високих командних постів займали колишні офіцери Червоної армії. УПА воювала на своїй етнічній території – від Сяну до Дону, на Кубані, Берестейщині і так званому Закерзонні (Холмщина, Лемківщина, Посяння з містами Перемишль, Холм, Криниця і багато інших).

Ці українські землі Закерзоння проти волі українського народу по волі Сталіна в 1945 році були передані до Польщі, а це становить 19 500 квадратних кілометрів. Сотні тисяч українців були насильно вислані зі своїх споконвічних земель і донині не мають статусу депортованого народу. На Волині були звільнені від німців цілі райони й була встановлена українська влада, навіть працювали школи.

7. Гітлерівська Німеччина воювала з Радянським Союзом не цілих чотири роки, а УПА воювала 10 років, але чомусь її досі не визнають воюючою стороною. Через УПА пройшло понад 500 000 людей, половина з них – загинули в нерівних боях. Сотні публічно страчені в містах і селах України, мільйони людей засуджені й заслані до Сибіру, більшість їх там і загинули. Останній командувач УПА полковник Василь Кук дожив до наших днів, помер в 2007 році. І після цього вояків УПА не визнають воюючою стороною. То з ким тоді воювали 10 років?

На сьогодні їх залишилося живих, ранених і мордованих, декілька тисяч осіб. Вони не просять ані нагород, ані слави. Для них найбільша нагорода – незалежна українська держава. Колишні енкаведисти і їхні поплічники, які воювали проти України, нагороджені орденами й медалями, одержують високі пенсії від України, яку ненавидять і називають націоналістичною. Де ваша комуністична честь і гідність? Ніхто з вас не відмовився від пільг і пенсій. Україна, очевидно, простила вам усі злочини проти неї і нікого не притягла до відповідальності. Тож майте совість, гідність і повагу до держави, яка забезпечує вам таке безтурботне життя.

Починаючи з 1942 року, увесь 1943 рік і половину 1944 року, УПА сам-на-сам вела війну з німецькими окупантами і їхніми прислужниками. А це були: частина поляків, фольксдойчери і їм подібні колаборанти.

Починаючи з другої половини 1944 року УПА воювала з військами НКВД, які проводили арешти, розстріли, насильницьку депортацію місцевого населення. Така підпільна війна велася до 1952 року. Тільки після смерті Сталіна наступило незначне полегшення. Розсекречені архіви ВЧК, ГПУ, НКВД і КҐБ відкривають нові сторінки нашої героїчної і трагічної історії.

Ярослав ОЛЕНЧУК, *полковник*

(Далі буде)

ІНТЕРНЕТ

ВІРТУАЛЬНИЙ ОПІР ЗАКЛИКАЄ ДО ОПОРУ

Український віртуальний опір звернувся до користувачів Інтернету з приводу продовження базування Чорноморського флоту РФ у Севастополі.

На тлі подій, що сталися 21 квітня, всі ті загрози, що існували до цього дня, були лише підготовчим етапом перед початком примусової реалізації проекту «третього Риму» через створення на основі Росії, Білорусі та України так званої «братньої» держави. Якщо до цього дня існували якісь ілюзії та надії на майбутнє України як незалежної та суверенної держави, то на сьогодні наша українська земля окупована та перебуває під повним контролем сусідньої держави, мовиться у зверненні.

Україна фактично перестала бути незалежною та суверенною державою. Причиною є не тільки втручання інших держав, зокрема, Росії, а й українська компрадорсько-клептоманська бидлоеліта, яка кожну хвилину перебування при владі використовувала в своїх корисливих цілях, продаючи та розтягуючи національні багатства України і продаючи нас з вами.

Віктор Янукович, якого народ обрав Президентом України, з першого дня перебування при владі розпочав швидкий процес знищення України як держави та поступового перетворення на територію. Нам щодня доводять, що ми не є нацією, що наша мова – це сільський діалект російської мови, що ми – тупі хохли-салоїди, тобто нашу національну ідентичність намагаються цілковито нівелювати. Україну з нашою ж допомогою намагаються роз'єднати за релігійними, мовними, ментальними й територіальними ознаками. І перші наслідки вже є. Українці, як ніколи досі, налаштовані одне проти одного, наслідком чого може стати громадянське протистояння.

Підписання угоди Віктором Януковичем в обмін на сумнівні контракти є зрадою національних інтересів України та посяганням на державний суверенітет України. 21 квітня була підписана де-факто капітуляція України без розгрому та без жодного пострілу. По суті, протягом останніх кількох місяців, ми, українці, мовчки споглядали, як відбувався ненасильницький державний переворот. Подальше перебування Віктора Януковича на посаді Президента України створює загрозу для існування України, як держави, загрозу для майбутнього всіх громадян України.

За таких умов Український віртуальний опір (Вільне народне об'єднання українців усього світу в мережі Інтернет) закликає всіх, кому небайдужа доля України, незалежно від політичних поглядів, релігійних переконань, соціального статусу, віку та національності до єднання, до виявлення громадянської позиції, до активних дій, що спрямовані на захист України та її національних інтересів, суверенітету й незалежності, як в мережі Інтернет, так і поза її межами.

Віртуальний опір оголошує війну ворогам України й закликає приєднатись та організувати потужний фронт у мережі Інтернет, ідеться у зверненні Українського віртуального опору (http://uvo.cv.ua).

НОВІ ВИДАННЯ

З ЛЮБОВ'Ю ДО РІДНОГО

Вийшла з друку збірка поезій «Свіча надії» нашої активної просвітянки, члена Національної спілки журналістів України, лауреата літературно-мистецької премії ім. Марійки Підгірянки, лауреата «Диплому» всесвітньовідомого літературного журналу «Артекультура» (Італія), Любомири Гаврилів. Збірка присвячена пам'яті батьків авторки Ганни і Юстина Возняків.

Вірші у збірці виділені тематично: «Любіть Україну не тільки на слові», «Поезія – світло душі», «Промінчик щастя», «Чуття печалі і любові»... Але, коли вчитуєшся у поезії, забуваєш про розділи, бо кожен вірш викликає роздуми, асоціації з пережитим, і ти радієш, що серед нас є такі благородні, романтичні, з сердечним розумом і любов'ю до всього рідного краяни. Деякі рядки настільки мелодійні, що, здається, лягають на музику:

Думками в минуле вертаюсь,
Весна пригадалась мені.
Тобі я в любові зізналась,
Зустрівши тебе навесні.

Суть заголовку збірки частково, а може, й повністю розкрита у словах вірша «Свіча в дорозі»:

Скажу: не ждіть,
щоби вами місили
Житейське дно річки
зайди чужі.
Боріться, творіть,
тримайтесь щосили
За волю, за правду,
за світло в душі!

Авторка наголошує, що наш український дух непокори, пошани до себе проявляється у всіх сторонах життя, навіть у любові:

Біля річки, в колисці гір святих,
Вінком лісів зелених оповита,
Живе гуцулочка – вона із тих,
Які любити вміють гордовито...

Задумливість, мінорність відчувається у поезії «Бабине літо»:

Вітаю тебе, бабине літо –
Павутиння сріблястих ниток,
Що їх туго натягує вітер,
Зачепившись
за осінній листок...

«Свіча надії» – дев'ята збірка авторки. Приємно, що окремі вірші пані Любомири друковані у закордонній пресі, а вся її творчість одержує високу оцінку не тільки наших краян, але й у всій Україні.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ,
просвітянин, голова осередку Центру ПТО № 1 м. Івано-Франківська

НАШОГО ЦВІТУ...

ТВОРИВ БОЖИМ ПРОМИСЛОМ

У заповіднику «Давній Галич» відкрилася виставка художніх полотен Володимира Савчака – українця, що проживав в Австралії. На відкритті виставки були делеґації із Львова, серед них – почесний посол України – поет, лауреат Шевченківської премії Роман Лубківський і делеґація з Івано-Франківська з представником облдержадміністрації Андрієм Давидюком, знані краєзнавці.

Народився Володимир Савчак 1911 року в Бережанах Тернопільської області. З дитинства любив малювати, особливо краєвиди. У 1930 році вступив у Львівський університет на математично-природничий факультет. Про себе писав у той час: «Це правда, що я вроджений маляр, але ним не став зразу, бо життєві обставини не дозволяли».

Згодом Володимир Савчак приїжджав до м. Вільно і там вчився та працював у Мистецькій академії до 1939 року. Мав зв'язки з Варшавською мистецькою академією. З приходом більшовиків у Галичину працював у Бережанському театрі декоратором, а при німцях – учителював у місцевій гімназії. Згодом еміґрує до Австралії і викладає мистецтво у Технічному коледжі в м. Мончессні. Першу свою виставку відкрив у 1956 році у Мистецькій галереї Вікторії.

А в 1963 р. у тижневику «Українець в Австралії», що виходив у м. Сідней, читаємо: «Володимир Савчак зобразив силу і ритм людського життя та поезію природи Середньої Австралії з таким знанням предмету, що його картини захоплюють глядача. Це дослідник, що старається пізнати і зрозуміти щораз нові простори природи і людей».

Його виставки відбувалися в США, Канаді, Англії та інших країнах. Неодноразово він відвідував Україну і 300 художніх полотен подарував громаді Бережан, з яких 87 виставлені у м. Галич.

Помер славний живописець у 2008 році.

Велику роботу провів заповідник «Давній Галич» під керівництвом генерального директора цього закладу – голови Галицького райміськоб'єднання «Просвіти» Олександра Береговського.

Перш за все, вражає виставкова зала з добрим освітленням, лавами і стільцями, зробленими своїми майстрами, там завше звучить легка музика. Дуже вдячна секретареві районної «Просвіти» Семену Побуцькому, що мені вдалося там побувати.

На виставці зачаровує кожне мистецьке полотно. Тут є й автопортрет Володимира Савчака. Хоч переважно художник зображає природу Австралі, все ж у деяких картинах відчувається український дух митця. Ось картина «Мій іконостас», на якій зображено багато надмогильних хрестів з відзнакою на них тризуба та синьо-жовтих прапорів. Виглядає, що у кожному хресті митець бачить певну пережиту ним душевну подію і велику тугу за Україною.

Вражає картина «Козацька Покрова», на якій автор у яскравих тонах змалював дівчину в українському одязі з вишитим рушником у руках – це Україна, а по обидва боки стоять ангели-охоронці. А внизу полотна – козаки з жовто-блакитними стягами, з тризубом і вражаючими словами:

«Тобі, мій краю дорогий,
Складаю я свою присягу
Тебе любити, Тобі служити,
За Тебе вмерти біля стягу.
І прапор наш жовто-блакитний
Клянусь довіку боронити,
І за народ забутий рідний
Останню кров свою пролити».

Прекрасна також картина «Маки з ромашками», натюрморти. З представлених творів видно, що автор, проживаючи на чужині, всім серцем любив рідний край, Україну, а у творенні великого мистецтва його провадив Божий Дух.

Щирої подяки заслуговують усі, хто організував цю виставку.

Лідія СКРЕНТОВИЧ,
голова осередку «Просвіта» с. Залуква Галицького району

ЖИТТЯ ГРОМАД

ПОСТУП СОЮЗЯНОК

20 березня 2010 року Івано-Франківський осередок Союзу українок відзначив ювілейну дату – 20 років відновлення діяльності організації.

Подаємо спомини Стефанії Юркевич з нагоди роковин відновлення діяльності Союзу українок.

(Продовження. Поч. у № 13)

1991 рік

Крайовий Союз українок спільно з педагогічним інститутом ім. В. Стефаника провів наукову конференцію «Марійка Підгірянка – виразник демократичних ідей українського національного виховання», присвячену 110-річчю від дня народження поетеси.

Участь союзянок області у робочій нараді міжреґіонального Союзу українок у Львові, де йшлося про підготовку до установчого з'їзду Союзу українок у Києві.

Виїзне засідання в Рогатинській філії СУ – «Народна вишивка в українській хаті – відродження традицій Опілля».

Союзянки області брали участь у Конґресі Союзу українок у Чернівцях; виїзне засідання в Городенці на тему «Мій край – моя історія жива» (виставка стародруків, одягу, речей домашнього вжитку).

Участь делеґатів області СУ в Установчому З'їзді Союзу українок у незалежній Україні (м. Київ). Головою Всеукраїнського Союзу українок на з'їзді обрали Атену Пашко.

1992 рік

Конференція «Здобудемо Українську державу або загинемо в боротьбі за неї», присвячена 50-річчю УПА (м. Коломия).

«Свято колискової пісні» (м. Івано-Франківськ).

Участь у Всеукраїнській конференції «Україна XX ст.» (м. Ужгород).

1993 рік

Голова відділу Л. Говенко і співголова Л. Сорохтей були присутні на Всеукраїнській координаційній раді СУ – повідомлено про створення молодіжного гурту СУ в Києві (при СУ).

Виїзна науково-практична конференція «Україна і демократія» у м. Болехів (виступ Л. Говенко «Дух нації завжди кличе до героїзму», доповідачі – професор кафедри української літератури Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Л. Кіліченко, доцент М. Хороб, союзянки – Л. Дармохвал, Н. Сорока, Л. Сорохтей, І. Строцька, З. Мацьків).

Виїзна конференція «До глибин віків» у м. Галич (виступ союзянок Г. Приплоцької, Л. Говенко, звіти голів осередків Галицького району).

Міжнародна конференція «Україна і демократія» у м. Київ (виступ Г. Скуби з Калуської філії).

На розширеному засіданні правління СУ Ірину Ткачук, доцента Івано-Франківського державного університету нафти і газу, висунули кандидатом у депутати Верховної Ради України від обласного відділу Союзу українок.

1994 рік

II з'їзд Союзу українок (16–17 квітня, м. Київ). Від Івано-Франківської області на з'їзд прибуло 35 делеґатів.

Участь у політичній Координаційній раді (м. Івано-Франківськ). Від відділу СУ – К. Мицан.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС СОЮЗУ УКРАЇНОК (6–12 липня, м. Івано-Франківськ).

1995 рік

Наукова конференція, присвячена 140-річчю від дня народження Наталії Кобринської (м. Івано-Франківськ). Були присутніми 96 союзянок. Беруть участь союзянки області: Л. Говенко (голова ВСУ), Бойко (м. Снятин), К. Кріль (м. Дрогобич), Л. Сорохтей (м. Івано-Франківськ), Г. Богдан (м. Косів), Л. Болюк (м. Болехів) та інші. Романтично-лірична композиція «У сяйві її слави» (інсценізація за твором «Задля кусника хліба») – О. Міга, Л. Дармохвал.

Доповідь І. Ткачук на семінарському занятті «Ринкова економіка, яка вона є» (м. Івано-Франківськ).

Доповідь на парламентських слуханнях «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (м. Київ) голови Союзу українок А. Пашко «Доля жінки – це доля України».

Всеукраїнський семінар «Становлення громадських неурядових організацій в Україні» (м. Львів).

Міжнародний конкурс «Родина-94». З Івано-Франківської області направлено 17 робіт, нагороди отримали 4 учасники з нашої області.

Виїзне засідання Координаційної ради СУ – звітування про роботу Надвірнянської, Бурштинської, Калуської філій. Присутніх – 48 осіб (м. Надвірна).

1996 рік

Виїзне засідання Координаційної ради СУ на тему «Без голосу жінки громадський голос не може бути повноцінним» – до 105-ої річниці від дня народження Наталії Карп'юк-Семанюк – дружини Марка Черемшини, засновниці й довголітнього директора музею-садиби Марка Черемшини, визначної громадської діячки, членкині довоєнного Союзу українок (м. Снятин).

Конференція, організована Коломийською філією СУ, присвячена пам'яті Олени Кисілевської – відомої української діячки, сенаторки, письменниці, редактора журналу «Жіноча доля» (до 40-річчя від дня смерті), відкрито меморіальну дошку письменниці. Вручення посвідчень про почесне членство в СУ трьом союзянкам: Д. Цвєк, Л. Білобрам, Л. Пітушевській (м. Коломия).

Звітно-виборна конференція відділу Союзу українок (м. Івано-Франківськ). Присутніх 66 осіб, делеґатів – 52. Звіт про проведену роботу голови відділу СУ Л. Говенко. Пані М. Антонович, доцент юридичного факультету Прикарпатського університету, виступила з пропозицією створити в міському СУ референтуру з питань захисту прав жінок. Обрана управа відділу.

III з'їзд Союзу українок (16–17 листопада, м. Київ). Прибуло 26 делеґатів з Івано-Франківської області. 7 союзянок – гостями (Англія). Співголова відділу СУ М. Антонович брала участь у науковій конференції «Права національних меншин у Європі» (Мюнхен, Німеччина). Союзянка І. Ткачук брала участь у конференції, організованій Українським вільним університетом.

М. Зінченко (член ревізійної комісії відділу СУ) брала участь у семінарі «Участь жінок в українській політиці», організованому КУНом (м. Хмельницький).

1997 рік

Виїзне засідання управи відділу СУ «Чом, чом, чом, земле моя?..», присвячене 125-річчю від дня народження Костянтини Малицької (м. Івано-Франківськ). Відбулося як науково-практична конференція при участі доцента Прикарпатського університету З. Нагачевської (доповідь про життєвий шлях, громадську і письменницьку діяльність Костянтини Малицької). Відділ СУ надав матеріальну допомогу для спорудження пам'ятної дошки Костянтині Малицькій у м. Галич.

Наукова конференція, підготовлена викладачами Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника (М. Антонович, Б. Савчук, З. Нагачевська), союзянками Л. Говенко, Л. Дармохвал, Л. Болюк, працівниками Львівського університету на тему «110-річчя виходу жіночого альманаху «Перший вінок» (м. Болехів).

II Всесвітній форум українців. Делеґатом була Л. Говенко (м. Київ).

Перепоховання тлінних останків Мілени Рудницької (на Личаківському кладовищі). З відділу СУ були присутні 104 союзянки (20 вересня, м. Львів).

Всеукраїнська Координаційна рада, на якій Всеукраїнському Союзу українок рекомендували вступити у члени Національної жіночої ради, говорили про співпрацю СУ з Міністерством у справах сім'ї та молоді на всеукраїнському, обласному та місцевому рівнях (м. Львів).

Установчі збори представниць жіночих громадських організацій, жінок – керівників деяких установ, фондів, жінок-журналісток, організовані з ініціативи Мирослави Кришталович, працівника відділу сім'ї і молоді облдержадміністрації, з метою створення Координаційної ради для подальшої співпраці (26 грудня, м. Івано-Франківськ).

(Далі буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАННЯ

Вітаємо з ювілеєм просвітянку
Ірину ВУЛЬЧИЧ.
З днем народження — голову первинного осередку с. Залуква Галицького району
Лідію СКРЕЧТОВИЧ,
Марту МАЛКОШ,
Михайла ЮРКЕВИЧА.

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, осередок «Відродження» Івано-Франківської міської «Просвіти»

ТВОРЧІСТЬ

ПРОЦЮК ПРО СТЕФАНИКА

Відбулася презентація книги відомого прикарпатського письменника Степана Процюка про Василя Стефаника «Троянда ритуального болю».

Літературні критики стверджують: це «майже біографічний роман», «історія одного письменницького неврозу».

Раніше видані романи івано-франківця Степана Процюка «Інфекція», «Жертвопринесення» і «Тотем» є предметом суперечок не лише літературознавців, але й читачів. За книжки психоаналітичної есеїстики «Канатохідці» й «Аналіз крові», що з'явилася цього року, колеґи по перу величають автора «душезнавцем». Його «Тотем» минулого року вийшов у перекладі азербайджанською у Баку. Зараз майже готові переклади цього ж роману ще двома іноземними мовами.

Чимало читачів вважає, що у «Троянді ритуального болю» письменникові вдалося вийти за рамки біографічного роману, створивши паралельну історію символів у житті майстра. А також історію одного письменницького неврозу, який і допомагав творити, і руйнував здоров'я головного героя.

ЮВІЛЕЇ

ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК — 65

Фраґмент з вистави «Скрипаль на даху»

1 травня 1945 р. Станіславський обласний театр ляльок, який навіть не мав на той час свого приміщення, прийшов до дітей з прем'єрною виставою «Гуселя» за п'єсою Ніни Гернет і Тетяни Гуревич. Потреба виховання дітей засобами освіти, театру, музики покликала до життя цей мистецький заклад. Очолити його доручили режисерові, художньому керівникові Тетяні Плахтіній, художником став Олександр Дикий, а творчу групу акторів склали К. Коцинська, Л. Дмитрієва, Д. Дубей, О. Поліщук, О. Олейніков, М. Басалига, М. Мілевська, Л. Хміль.

Театр приходив до глядача в кожну школу, в кожне село, місто області. Діти знайомилися з виставами «Дзвонилебеді», «Снігурчина школа», «Два подарунки», «Майська ніч», «Сорочинський ярмарок», для дорослого глядача були «Котигорошко», «Золоторогий олень», «Вертеп», «Коза-дереза», «У чужому пір'ї», «Лісова пісня», «Микита Кожум'яка», «Битий небиту везе», «Кривенька качечка» та багато інших.

І тільки у 1981 р. відкриваються стаціонарні приміщення театру по вул. Незалежності, 10А. Це була казка для дітей, де панували ляльки, привітні актори й працівники, а ще рибки, пташки, кумедні скульптури. Вистави для всіх були цікаві, та, на жаль, з 1993 року до 1 червня 2005 року зруйноване приміщення ремонтували. Все ж театр продовжував жити для дітей України й області і навіть вивозив нові вистави за кордон – на фестивалі у Францію, Бельґію, Польщу, Угорщину, Естонію, Молдову, Білорусь, Чехію, Словаччину і навіть започаткував свій фестиваль національної класики «Обереги», на якому вітав 30 театральних колективів.

Діти й дорослі полюбили акторів Світлану і Романа Янушів, Юрія Єфименка, Трохима Сергієнка, Марію Моргун, Флору Каневську, Ніну Волосянко, Ганну Гриневич, Надію Дутку-Семенкович, Наталію Брикову, Тетяну Чикірову, Олександра Білошапку, Івана Сабадаша, Богдана і Нінель Пашків, Галину Савчин, Ігоря та Ольгу Циглинських, Богдана Борищака, Василя Бабія, Романа Андрейківа, Любомира Йосифіва.

Вистави Івано-Франківського обласного академічного театру ляльок беруть участь у Міжнародному проекті «Культура 2009–2011» та інших фестивалях, й актори завжди привозять дипломи переможців. Театр є тричі переможцем премій ім. Віталія Смоляка.

І сьогодні театр гостинно запрошує малечу та дорослих у своє відбудоване царство, де чудове фойє, музей, фотогалерея, зал, де спілкування з мистецтвом, де актори – ветерани і молоді (Надія Деркач, Володимир Кочмар, Ольга Гнатюк, Оксана Стефанович, Олена Хом'якова, Марина Родик, Тарас Винник, Ігор Стасюк, Леся Пронь) – та творці ляльок і вистав дарують радість казки.

До ювілею в театрі відродилась традиція дарувати вистави дорослим. Першою такою виставою стала п'єса «Скрипаль на даху» Джері Бока (за мотивами твору Шолом-Алейхема «Тев'є-молочар»), «Над прірвою у житті» за Д. Селінджером і «Егле – королева вужів» (С. Неріс).

Театр живе, дарує радість і виховує.

З ювілеєм вас! Нових вистав і перемог!

Любов ЗОРІНА

КОНТАКТИ

Твори земляків у Хмельницьку

У Хмельницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття виставки розпису на шовку «З краю надії» члена Національної спілки художників України, кандидата мистецтвознавства Олега Чуйка. Більшість творів, репрезентованих в одному з найкращих художніх музеїв України, є творчою інтерпретацією тем, пов'язаних із духовною спадщиною та сучасністю. У творах, виконаних різноманітними техніками на шовку, втілений образ Прикарпаття і Галичини.

На відкриття прийшло чимало митців, мистецтвознавців та шанувальників мистецтва. Приїхали також колеґи автора з Івано-Франківська – Володимир Лукань, Богдан Гладкий, Микола Павлюк. Представляючи автора, директор Хмельницького обласного художнього музею зазначила, що ця виставка допоможе хмельницьким глядачам доторкнутися до давньої історії і мистецьких надбань прикарпатського краю та сприятиме глибшому пізнанню багатогранної української мистецької культури. Мистецтвознавець Людмила Тимофеєва розповіла про технологічні особливості розпису на шовку і творчу манеру Олега Чуйка.

На своїй десятій персональній виставці Олег Чуйко представив роботи, у яких насамперед простежується прагнення до осмислення національної спадщини та пошук глибинних джерел духовної культури Галицького краю. Крім того, нові твори художника синтезують давні форми народного мислення з новочасними мистецькими тенденціями та художньою мовою XXI століття.

ЗНАЙ НАШИХ!

«ВОДОГРАЙ» НАЗВАВ ПЕРЕМОЖЦІВ

Візьми з собою мою пісню – я в неї щастя наспівав.
Володимир Івасюк

Уже вдев'яте в Брошнів-Осаді з ініціативи директора Брошнівської дитячої школи мистецтв ім. В. Івасюка Катерини Тринчук, начальника відділу культури і туризму Рожнятівської райдержадміністрації Ярослава Тринчука, при підтримці управління культури облдержадміністрації проводиться обласний дитячий конкурс-фестиваль української естрадної пісні «Водограй», умовою якого є виконання двох пісень, одна з них – Володимира Івасюка.

У цьогорічному конкурсі взяло участь 70 учасників різних вікових категорій, у тому числі, з Ясинуватської ДМШ Донецької області, Запорізької ДМШ, селища Стебник Львівської області, м. Бартошиці Варміно-Мазурського воєводства (Польща), Кіцманської ДМШ Чернівецької області. Як бачимо, фестиваль дістає все ширше представництво й переростає в категорію міжнародного.

З кожним роком журі все важче й важче визначити переможців, адже виконавська майстерність дітей і відповідальність викладачів у підготовці своїх вихованців зросли. Довелось додатково запровадити номінацію «приз глядацьких симпатій», якою нагородили 7 учасників, у тому числі, вокальне тріо «Сонечко» з Польщі (Дарія Пашко, Наталія Савка, Павліна Забаровська, керівник – Наталія Шелест). Гран-прі одержали Катруся Фрей (Брошнівська ДМШ ім. В. Івасюка) та Ярослав Трубілов (Ясинуватська ДМШ). Перше місце журі віддало в наймолодшій віковій групі – Софії Демків (Калуська ДМШ № 2), у старшій – Валентині Дантилюк (Кіцманська ДМШ), в середній – Миколі Дідосі (Брошнівська ДМШ).

Яскравими були також виступи тих, хто нагороджений дипломами за друге місце: восьмикласника з Долини Святослава Винника з чудовим бас-баритом, наймолодшої Майї Нагребецької з Івано-Франківської ДМШ № 1 (вчитель – Олена Кісельова), Христини Васкул з Коломийської ДМШ № 2, Марії Поляк з Кутської ДМШ, Андріани Курташ з Брошнівської ДМШ ім. В. Івасюка. Шість конкурсантів одержали дипломи за третє місце. Всі учасники фестивалю нагороджені грамотами та призами, а також – гучними аплодисментами й щирими вітаннями організаторів конкурсу та голови журі.

В гала-концерті, який відбувся у будинку культури, виступили не тільки переможці зі своїми улюбленими піснями, але й член журі – солістка Івано-Франківського національного академічного ансамблю пісні і танцю «Гуцулія» Наталія Шевченко.

Треба зазначити, що все-таки недостатньо використовується пісенний спадок Володимира Івасюка, одні й ті ж пісні повторюються з року в рік, а також мало пісень, які відповідають віковим категоріям виконавців. Та з кожним роком відчувається, що батьки вкладають у своїх дітей кошти на сценічні костюми, фонограми, а це створює нерівні умови для оцінки. Та загалом фестиваль пісень Володимира Івасюка – це все-таки незгасна пам'ять про засновника української естрадної пісні й шана тим, хто підтримує повноводдя пісенного водограю.

Надія ЗАХІДНЯК

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

травень

1 ТРАВНЯ

70 років від дня **відкриття Івано-Франківського обласного краєзнавчого музею** (1940).

3 ТРАВНЯ

55 років від дня народження **Христини Дувірак** (1955), івано-франківської художниці, уродженки с. Монастирчани Богородчанського району.

4 ТРАВНЯ

120 років з часу **створення в Галичині Української радикальної партії** (1890).

5 ТРАВНЯ

110 років від дня **заснування Кирилом Трильовським першого спортивно-пожежного товариства «Січ»** у с. Завалля Снятинського району (1900), яке швидко поширилося по всьому краю.

110 років від дня народження **Юрія Липи** (1900–1948), письменника, поета, прозаїка, лікаря УПА, учасника подій 1919 р. на Прикарпатті.

8 ТРАВНЯ

День міста Івано-Франківська.

9 ТРАВНЯ

День матері.

День перемоги.

115 років від дня народження **Петра Васкула** (1895–1941), військово-політичного діяча, одного з організаторів Листопадового зриву 1918 р. в Коломиї, уродженця с. Верхній Березів Косівського району. Похований у Городенці.

70 років з часу **відкриття Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Франка** (1940).

10 ТРАВНЯ

170 років від дня народження та **100 років** від дня смерті **Марка Кропивницького** (1840–1910), режисера, актора, драматурга і композитора, одного з засновників українського професійного театру.

11 ТРАВНЯ

95 років від дня народження **Оксани Грицей** (1915–1988), заслуженого майстра народної творчості з художнього різьблення і випалювання на дереві, уродженки м. Долина.

50 років від дня народження **Ірини Костюк** (1960), івано-франківської художниці.

12 ТРАВНЯ

145 років від дня народження **Софії Окуневської-Морачевської** (1865–1926), громадської діячки, першої лікарки-українки в Галичині.

70 років від дня народження **Івана Підлисецького** (1940), фотожурналіста, кіномеханіка, члена Спілки журналістів України, автора кольорового кінофільму «Понад Прутом моя Коломия», уродженця с. Нижній Березів Косівського району.

13 ТРАВНЯ

20 років з дня виходу першого номера газети «Галичина» – першої демократичної газети, яка широко розповсюджувалась на Прикарпатті (1990).

14 ТРАВНЯ

90 років від дня народження **Ярослави Стецько** (1920–2003), громадської діячки, голови Антибільшовицького блоку народів.

15 ТРАВНЯ

100 років від дня народження **Івана Боднарука** (1910–1977), українського архітектора, розробника проекту реконструкції площі Відродження у Коломиї, уродженця с. Стопчатів Косівського району.

16 ТРАВНЯ

30 років з дня **відкриття Музею історії освіти Прикарпаття** (1980) в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

17 ТРАВНЯ

90 років від дня народження **о. Романа Андрія Кияка** (1920–1998), богослова і проповідника.

18 ТРАВНЯ

Міжнародний день музеїв.

30 років тому **відкрили Івано-Франківський художній музей** (тепер – Музей сакрального мистецтва) (1980).

19 ТРАВНЯ

120 років від дня народження **Миколи Євшана (Федюшки)** (1890–1919), українського літературного критика, українського січового стрільця, уродженця с-ща Войнилів Калуського району.

20 ТРАВНЯ

80 років від дня народження **Стефанії Павлишин** (1930), українського музикознавця, професора, доктора мистецтвознавства, уродженки м. Коломия.

23 ТРАВНЯ

45 років від дня народження **Володимира Єшкілєва** (1965), івано-франківського письменника, філософа, автора романів «Адепт», «Візантійська фотографія», «Пафос», «Імператор повені».

24 ТРАВНЯ

День слов'янської писемності й культури.

45 років від дня народження **Тетяни Павлик** (1965), художниці, члена Національної спілки художників України, уродженки м. Івано-Франківськ.

25 ТРАВНЯ

55 років від дня народження **Богдана Фреїва** (1955), івано-франківського художника, уродженця с. Нижній Струтинь Рожнятівського району.

26 ТРАВНЯ

80 років від дня народження **Івана Гринів** (1930–1994), архітектора. Серед реалізованих проектів – готель-ресторан «Беркут» у с. Яблуниця, турбази «Гуцульщина» в Яремчі й «Карпати» в Косові та ін.

27 ТРАВНЯ

140 років від дня народження **Володимира Охримовича** (1870–1931), адвоката, етнографа і громадсько-політичного діяча, дійсного члена НТШ, уродженця с. Велдіж (тепер – Шевченкове) Долинського району.

Підготував Петро АРСЕНИЧ